

Notat ved praktisk opfølgning på initiativer til bekæmpelse af social dumping

Byggefagenes Samvirke har igennem adskillige år engageret sig i bekæmpelse af social dumping, og vi ser selvsagt positivt på de seneste års tiltag og tilførslen af øgede ressourcer til myndighedernes arbejde på dette område.

På baggrund af de seneste års indsats har vi imidlertid samlet en række erfaringer med den praktiske udførelse af bekæmpelsesinitiativerne, som peger på et behov for at få lukket huller, forbedret og udviklet initiativerne og styrket myndighedernes redskaber.

Neden for følger en oversigt over de enkelte områder, hvor vi ser et behov for en forbedring af redskaberne til at afsløre social dumping. Det bygger på de erfaringer og oplevelser, som samvirket har fra besøg på og daglig kontakt med udenlandske arbejdere og virksomheder, der arbejder i Danmark.

SKAT

Vi erfarer fra skattemyndighederne, at der ikke er tilstrækkelige værktøjer til at finde ud af, om en konkret person omgår 183-dagsreglen. For eksempel ved at en udenlandsk person X, efter at have været selvstændig lige under 183 dage, skifter over med sin eneste ansatte Y, som derefter bliver selvstændig og har X som ansat resten af året. På den måde arbejder man i realiteten over 183 dage i Danmark, men man dukker op i begge former lige præcis under 183-dagsreglen. Vores indtryk er, at myndighederne ikke kan samkøre oplysningerne om, hvorvidt X og Y begge undgår at betale skat i Danmark.

SKAT og Arbejdstilsynet

Vi har kendskab til, at der er udenlandske arbejdere, der arbejder 'sort' her i Danmark, mens de samtidig er på dagpenge eller kontanthjælp. Et eksempel: X modtager kontanthjælp, har dansk personnummer og bopæl i Danmark, men arbejder samtidig i en udstationeret virksomhed her i landet. Virksomheden overholder RUT-registreringens forpligtelser i og med, at X er registreret her med sit navn, id-dokument og køn. Men som systemerne fungerer, undersøger man ikke, om X modtager sociale ydelser samtidig. Vi har erfaring for, at man ved kontroller ikke laver stikprøver på X's forhold. Med den konsekvens, at X modtager offentlige ydelser og samtidig arbejder ulovligt ift. EU-reglerne.

SKAT og politiet

Som EU-borger er reglerne i Danmark klare vedrørende opholdsgrund: Hvis man forventer at være her i mere end tre måneder, så skal man have et opholdsdokument. Vi har imidlertid erfaring for, at myndighederne ikke altid kontrollerer, om EU-borgere har gyldigt opholdsbevis.

Fra en større byggesag i København har vi kendskab til, at de udenlandske ansatte i den danske virksomhed ikke havde søgt om opholdsbevis, selv om de har arbejdet her i over tre måneder. De kendte ikke til reglen og fulgte den derfor ikke. Det eneste, deres arbejdsgiver havde gjort, var at søge om skattnummer. Det konstaterede SKAT, men man undersøgte ikke, om de samme personer havde søgt og opnået opholdsbevis.

Det peger på, at der er brug for, at myndighederne samarbejder og får flere redskaber til at sikre, at de udenlandske arbejdere der er her, har et lovligt grundlag.

Arbejdstilsynet

Vi har konstateret, at der har – og måske fortsat er – en alvorlig uklarhed mellem myndighederne om placering af ansvar for kontrol med den lovpligtige erhvervsforsikring. Ligeledes er vi klar over, at der er tvivl om, hvor det skal anmeldes, hvis virksomheden ikke har en sådan. Ud over at det bidrager til en unfair konkurrence, som skaber social dumping, kan det få alvorlige konsekvenser for de ansatte, hvis der sker ulykker og skader og virksomheden ikke har sin forsikring. Derfor skal det klargøres, at Arbejdstilsynet har denne opgave.

A1-blanketten

Vi finder det helt uacceptabelt, at myndighederne ikke tager stilling til, om udstationerende virksomheder er socialforsikret hjemmefra med en A1-blanket. Det ville være et meget nyttigt redskab, hvis det var tilfældet. Derfor er der brug for et politisk signal om, at det kommer til at ske.